

La serra des Canal de ses Figueres

Itinerari guiat

Durada aproximada: 2,5 hores

Distància del recorregut: 8,5 km

Nivell de dificultat: ●●●●

Per fer aquest recorregut heu de dirigir-vos a l'oficina d'informació del port de Cabrera per sol·licitar el servei de guies i per informar-vos dels horaris, ja que poden variar segons l'època de l'any i la disponibilitat de guies.

Es tracta d'un itinerari circular per una zona d'alçada considerable, des d'on podrem gaudir d'una meravellosa vista panoràmica de la part sud i est de l'arxipèlag, que inclou la badia principal, el far de l'Enciola, els Estells, el codolar de l'Imperial i la Miranda o Bellamirada, entre d'altres. Permetrà fer-nos una idea de les dimensions de l'illa, ja que tot el temps veurem les dues bandes del camí.

El fons marí del codolar de l'Imperial

Es Canal de ses Figueres

Del port al canal de ses Figueres

Prèviament citats pel guia començarem la caminada vorejant el port, per arribar a sa Platgeta i endinsar-nos a l'illa en direcció al celler. Pel camí podrem veure el parc fotovoltaic, sa Vicaria, el campament, cas Pagès, els sementers de sa Platgeta i el celler.

Canal de ses Figueres

En haver deixat enrere els sementers de sa Platgeta prendrem un camí a la dreta, que ens durà al canal de ses Figueres. Aquesta petita vall està encaixada entre els cims del penyal Blanc i la serra de ses Figueres. En el seu inici hi trobarem antigues zones de cultius, avui dia abandonades.

El port de Cabrera i la costa sud de Mallorca al fons

Del port al canal de ses Figueres

Camí de la serra de ses Figueres

Al començament del canal hi ha un conjunt de figueres (*Ficus carica*), que probablement donaren nom a la zona. Tot caminant, passarem per una àrea de vegetació típica de garriga fins arribar a un pinar, acompanyat de nombroses espècies d'arbusts com el xiprell (*Erica multiflora*), la mata (*Pistacia lentiscus*) o l'aladern de fulla estreta (*Phillyrea angustifolia*). Segons l'època de l'any en què fem l'excursió també hi podrem veure diferents espècies de bolets.

L'únic element etnogràfic que trobarem en aquest tram de l'excursió és un pou, l'aigua del qual era utilitzada per abeurar el bestiar. A l'hivern du aigua recollida per filtració.

La serra de ses Figueres

Quan haurem arribat a dalt, és obligada una aturada per descansar del fort pendent que haurem superat i també per gaudir de les espectaculars vistes. Però aquest només serà el principi, ja que durant tot el camí que ens queda per davant tindrem vistes cap al port a l'esquerra, i a la mar i els penya-segats a la dreta.

Després del descans, continuarem fins a un mirador des d'on podrem veure el far de l'Enciola retallat dins la mar i els Estells, un conjunt de

cinc illots al límit meridional del parc, en els quals es fa l'alfals arbori (*Medicago citrina*) i nidifica el falcó mari (*Falco eleonorae*) des de maig fins al final de la tardor. Aquesta rapinyaire, a diferència de la majoria d'aus, cria al final de l'estiu, moment en què arriben milers d'ocells migratoris des del nord d'Europa, i que serviran per alimentar als seus polls fins que abandonin el niu i es disposin a emprendre la seva pròpia migració.

Pista de la serra de ses Figueres

La serra de ses Figueres

Canyaterla (*Ferula communis*)

Zona dels Estells

Costa de llevant

L'Imperial i l'Imperialet

Durant tot el camí tenim les vistes cap al port a mà esquerra. Al mateix costat també hi podem veure, durant un tram del recorregut, ses Quatre Quarterades, antiga zona de conreu de la vinya durant els anys que la família Feliu explotà aquestes terres. Just devora hi ha cas Garriguer.

A l'altre costat podem veure el canal de s'Aigua, destacat torrent de l'illa i que a l'hivern, quan plou bastant, duu aigua.

Gran part d'aquesta serra està coberta per una garriga baixa i densa, en la qual predominen el xiprell (*Erica multiflora*), el romaní (*Rosmarinus officinalis*), la cossiada (*Globularia alypum*) i l'estepa llimonenca (*Cistus monspeliensis*). Depenent de l'època de l'any també hi trobem nombroses plantes que tenyeixen el camí de color amb les seves flors, com el lila de l'herba de Sant Ponç (*Teucrium polium*), el groc dels jonquillos (*Narcissus tazetta*) o el blanc de les cebes marines (*Urginea maritima*). Una planta

Figuera (*Ficus carica*)

molt curiosa que podem trobar florida al camí si fem l'excursió a la primavera és la canyaferla (*Ferula communis*), que fa una inflorescència groga que pot arribar als dos metres d'alçada.

Al llarg del camí també podem observar restes de la presència d'animals. Les més comunes són els forats que fan els conills (*Oryctolagus cuniculus*) i els seus excrements, amb un poc de sort alguna ploma de busqueret (*Sylvia sp.*), de puput (*Upupa epops*) o de tudó (*Columba palumbus*), i a l'hivern, quan ha plogut, a les basses que es formen al camí, també podem descobrir-hi alguna petjada.

El codolar de l'Imperial

En aquest punt s'erigeix un dels penya-segats més espectaculars del parc. Des d'aquí i en direcció SE veurem un extrem de l'illot Imperial i en la direcció oposada, NE, l'illot de ses Bledes, que deu el seu nom a una varietat de blada silvestre; també s'hi fa l'alfals arbori (*Medicago citrina*), espècie d'alfals llenyós que presenta una distribució molt reduïda, ja que només es troba a les Columbretes i en alguns illots de Cabrera.

Si mirem més cap al nord podem veure la badia de l'Olla, part de la península del cap Ventós i els illots del nord.

El codolar de l'Imperial

Trencapinyons (*Loxia curvirostra*)

A causa de la gran força del vent que bufa en aquesta zona, els ullastres (*Olea europaea*) i altres plantes creixen amb formes modelades pel vent i amb les fulles estretes i atapeïdes.

Com a curiositat, encara que és un poc mal d'endevinar, podem veure un niu d'àguila peixatera (*Pandion haliaetus*) abandonat. Està fet amb branques i és de grans dimensions.

Del creuer de na Bellamirada al port

Seguim el darrer tram de la serra per arribar al creuer de camins de Bellamirada.

Na Picamosques, el punt més alt de l'illa; els pinars del cap Ventós; es Burri; cala Santa Maria, zona de reserva marina i la Miranda, un observatori privilegiat, són llocs que ens oferirà la panoràmica des d'aquest darrer bocí de camí.

Emprendrem el camí de baixada a mà esquerra. Es tracta d'una pista amb bastant pendent al principi. A mesura que baixem veurem, pràcticament a vista d'ocell, el jardí botànic, el celler i el forn de calç de can Feliu i, naturalment, la badia del port. En arribar a baix, el camí passa per davant les cases i l'hort de sa Font o can Feliu.

Ja només ens quedarà desfer el camí que hem pres al principi fins arribar al port.

Virots si vas a Cabrera
diràs a l'Imperial
que tenc es braç que em fa mal
d'estirar sa llampuguera.

R. Ginard, *Cançoner popular de Mallorca*, (4 vol.), Palma, 1966-1975

Cançoner popular

La serra des Canal de ses Figueres